

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja. Ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MÄKELÄ,
SULO SYVANEN.

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Worker's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmestysmaksu 40c kuukaudessa. Kuukausilmoitukset \$1.50 kerta ja muistotavarailla \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliittolmoitukset \$1.00 kerta, hääilmoitukset ja nimenmuuttolmoitukset 50c kerta, naimisilmoitukset \$1.50 kerta, avioeroilmoitukset \$1.00 kerta. Seisäilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkieliset suomenkielisiä vastaksi.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT

Yhdyväisilmoitus ja Canadassa:
Yksi vuosikerta... \$5.50 6 kuukautta... \$3.00
3 kuukautta... \$1.60 1 kuukausi... .60
Suomen ja muulle osastolle:
Yksi vuosikerta... \$5.00 6 kuukautta... \$4.25

Numeroito sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa. Telefoni: konttori 365, toimitus 832.

Syytteenasetettujen puolustaminen

Harmaaveljekunnan äänenkannattaja pitää tavattoman suurta suuta siitä, että sosialistipuolue ei ole virallisesti kehottanut keräämään varoja i. w. w.-läisten puolustusrahastoon, ja etteivät suomalaiset sosialistilehdet ole kehottaneet lukijoitaan rahastamaan tätä puolustustalustalon nimellä käytävää työväenliikkeen hajotustyötä.

Miten ovelaa näiden lehtien meininki onkaan! Sosialistien, joiden toiminnan vastustamiseksi he tekevät sata kertaa enemmän kuin kapitalistien toiminnan, pitäisi vielä itse maksaa kustannuksetkin siitä. Sellaista hermostoa jo melkein käy kauteksi.

Suomalaiset sosialistilehdet eivät ole kehottaneet koskaan avustamaan työväenliikkeen hajotustyötä, tehtäviä sitä vaikka kuinka kannistien varjojen verhoissa. Tosiseikka on nykyin, että niitä i. w. w.-läisten puolustustalustalon keräilyä varoja ei käytetty yksinomaan puolustustalustalon, vaan menee niistä tuntuva osa eräitten santarmiluontantien eläkkeisiin, vaikka herrat joutaisivat kyllä työhönkin, jos nimittäin jos uskoa "Industrialistim" selityksiä siitä että esim. herra Laukille maksetaan

viikottainen eläke, vaikka Laukilla ei — oman tunnustuksensa mukaan — kuulu edes I. W. W. liittoonkaan. Sellaisten hommien avustamiseen ei monikaan työläinen olisi antanut varojaan, jos asian todellisen laidan olisi tietänyt.

Jos avustusta maksettaisiin vain niiden perheille, jotka ovat linnassa, niin olisi se paikallaan mutta kun sitä maksetaan joutilaille luntanteille niin on se kerrassaan häikäilemätöntä työläisten varojen yksityisille urhaamista.

Syytteenasetettuja on luonnollisesti puolustettava ja hankittava rahallista avustustakin siihen. Mutta sitähan ovat sosialistiasiat tnehet tavallista enemmän. Syy miksi niitä moititaan, on juuri siinä, että sosialistien keräämiä varoja ei ole annettu santarmien eläkkeisiin vaan todella käytetty syytettujen puolustamiseen. Tosiasia nimittäin on, että kun kaikki vangitut otetaan lukuun, niin sosialisteja on vankiloissa ehkä enemmän kuin i. w. w.-läisiä, vaikka i. w. w.-läisten toimesta koetaan selittää, että sosialisteja ei vainota.

Aivan näinä päivinä teki "Industrialistit" kiihkeän yrityksen saada varoja hajotustyöhönsä sosialisteilta, vedoten siihen, että i. w. w.-läisten syytettujen joukossa on seitsemäntoista sosialistiaakin. Taitaa siellä olla rahastamaan tätä puolustustalustalon nimellä käytävää työväenliikkeen hajotustyötä.

Miten ovelaa näiden lehtien meininki onkaan! Sosialistien, joiden toiminnan vastustamiseksi si he tekevät sata kertaa enemmän kuin kapitalistien toiminnan, pitäisi vielä itse maksaa kustannuksetkin siitä. Sellaista hermostoa jo melkein käy kauteksi.

Suomalaiset sosialistilehdet eivät ole kehottaneet koskaan avustamaan työväenliikkeen hajotustyötä, tehtäviä sitä vaikka kuinka kannistien varjojen verhoissa. Tosiseikka on nykyin, että niitä i. w. w.-läisten puolustustalustalon keräilyä varoja ei käytetty yksinomaan puolustustalustalon, vaan menee niistä tuntuva osa eräitten santarmiluontantien eläkkeisiin, vaikka herrat joutaisivat kyllä työhönkin, jos nimittäin jos uskoa "Industrialistim" selityksiä siitä että esim. herra Laukille maksetaan

seen sosialistipuolueen maksamaan kustannukset siitä hajotustyöstä, jota sitä vastaan käytetään. Me kehoitamme osastoja kaikkialla edelleen tekemään sen minkä voivat syytettujen puolustusrahaston kartuttamiseksi mutta rahat ovat lähetettävät sosialistipuolueen kansallisuustalustalon, joka on ainoa vastustamaton virasto puolustustalustalon johdossa. Kaikkialla muualla ne voivat tulla käytetyksi miten sattu. Sangen surullinen asia on, että sosialistitkin ovat pakotettuja kuluttamaan varoja porvarien tuomioistuinten iskuja torjuakseen, mutta muuta mahdollisuutta ei ole. Lakitaistelit ei käypänsä varoita, joten varoja on saatava ja työläisten on hankittava ne varat, mitä syytteenasetettujen toverien puolustamiseen tarvitaan.

Muutama päivä sitten kerrottiin lehdesämme uutisena, että Californiassa on saatu kylliksi allekirjotuksia n. s. yksiverolaki-esityksen taakse, joten se tulee äänestyksille. Kun ottaa huomioon, että sosialistipuolueen sisäläisessä ohjelmassa on maaverotusta koskeva pykälä, joka asiallisesti on aivan sama kuin mitä yksiverolainin kannattajatkin vaativat, nimittäin maan taiden vuokra-arvon verottamista niin tulee kysyneeksi, mikä on niiden puolustuksen tarkoitus, jotka toimivat yksiverolainin lakiesityksen takana, siten hajottaen voimia?

Käsiteltävä syytä siihen ja voimatta etsiäkään niitä kapitalistien tuottotavan kehityksestä, he suuntaavat toimintansa vain suoraan seurauksiin, jättäen syyt rauhaan.

Työväestö ei voi parantaa asemaansa verotussuhteiden uudelleenjärjestelyllä senvertaa, että sen kannattaisi ollenkaan kunnella näitä pikkuporvariensa etuja suurporvaristolta lainaamia taistelukojoja. Sen oma itsenäisen luokkatuominta, joka kohdistuu koko kapitalistisen järjestelmän kumoamiseen on ainoa kannatuksen arvoinen liike. Sen yhteydessä voidaan sivutoiminaan saada aikaan uudelleenjärjestelyä kapitalistisessa yhteiskunnassa mikäli sitä ollenkaan voidaan saada aikaan.

Sosialistipuolueen ohjelman välilliset — heti toteutettavissa olevat — vaatimukset ovat suunnitellut tarkoituksella voimistuttamaan työväestön taistelujoukkoa ja vaikka ei sitenkään tapahtuisi, niin sittenkin on lapsellista mennä rajottamaan verotus vain saneet enemmän, ovat tehneet sen päästäkseen veloitetaan ja vapauttaukseen Toverin niinkään maksamasta korkoja veloitetaan.

Kahden kuukauden osansa suoritaneiden joukkoon kuuluivat seuraavat osastot:

Pearson, Aberdeen, Carbonado Tacoma, Northport, Wilkeson, Everett, San Pedro, Sand Coulee, Carneyville, Mullan ja Telluride; San Francisco, Rock Springs, Eureka (Cal.), Diamondville, Woodland, Black Diamond, Deep River, Issaquah, Ilwaco, New Castle, Winlock, Cumberland, Hanna, Reliance, Superior, Park City, Eureka (Utah), Kellogg, Enaville, Cataldo, Leadville, Miami ja Tonopah.

Näistä ovat Eureka (Cal.), Reliance, Superiorin ja Reedleyn osastot pyytäneet maksujensa lykkäystä, selittäen asemansa nyt kovin epäedulliseksi. Kuten näkyy, on laiminlyönnin lista paljon pitempi kuin maksaneiden. Toivoa sopii, että nyt aletaan jokaisessa osastossa toimia tämän päätöksen toteuttamiseksi. Sen toteuttaminen kuukausittain ei ole mikään vaikeus, mutta jos se päästetään liivahtamaan kuukausi kuukaudella, niin käy summa suureksi ja mahdollisesti täyttämättä kokonaisuudessaan.

Osakeluettelo tarkastamassa.

Deep River, Wash.	4.00
Rock Springs, Wyo.	66.00
Reliance, Wyo.	6.90
Ashabua, Ohio	47.50
Bridgeport, Conn.	7.00
Allston, Mass.	16.00

joka erehtyy antamaan kannatustaan porvarien reformitouhulle, heikentää luokkapoluensa taisteluvoimaa ja siten vyyvittää parannusten aikaansaantia, sen sijaan että niitä kiirehtisi. Se "suoraan päämäärään" pyrkiminen, jota porvaristo esittää näiden reformitouhujensa perusteeksi, on vain sellaista renkaassa kiertämistä, joka ei ala mistään eikä johda pois siitä missä ollaan. Senvuoksi on työväestön jätettävä porvaristo edelleenkin toimimaan yksinään ja toimittamaan itse heistä erillään.

Verotuskysymys ei ensimmäkään ole tärkein työväenliikkeen ratkastavaksi tulevista kysymyksistä niinkään kuin kapitalistit vallitsevat. Ja kun työväestö itse pääsee valtaan, niin ratkaise se sangen yksikertaisesti. Nykyisin se on enemmän porvariston keskinäinen kysymys, vaikkakin se eräissä suhteissa koskee työväestöäkin, varsinkin maanviljelys- ja pienomistajaväestöä sangen raskaastikin.

Kun tarkastaa tätä yksiverolainin järjestelmän liikettäkin, niin löytää sen takaa paljoa enemmän pienporvareita kuin varsinaisia työllisiä. Niitä kannattaa toimintansa se että ne näkevät suurporvariston pääsevän melkein verovapaaksi. Mutta sensijaan että ne liittyisivät yhteen palkkatiivistöön kanssa kulkemaan koko porvarillista järjestelmää, ne koettavat voimistuttaa itseään kapitalistisessa yhteiskunnassa. Se onkin aivan luonnollista heidän luokkakatsomuksellaan. Koko järjestelmän nurinkurisuuksia he eivät jaksakaan käsittää, vaan näkevät ainoastaan omien ja suurkapitalistien keskinäisten suhteitten kirjistyvän alituisesti siten että jälkimäiset pääsevät edelleen paremmin valtaan.

Käsiteltävä syytä siihen ja voimatta etsiäkään niitä kapitalistien tuottotavan kehityksestä, he suuntaavat toimintansa vain suoraan seurauksiin, jättäen syyt rauhaan.

Työväestö ei voi parantaa asemaansa verotussuhteiden uudelleenjärjestelyllä senvertaa, että sen kannattaisi ollenkaan kunnella näitä pikkuporvariensa etuja suurporvaristolta lainaamia taistelukojoja. Sen oma itsenäisen luokkatuominta, joka kohdistuu koko kapitalistisen järjestelmän kumoamiseen on ainoa kannatuksen arvoinen liike. Sen yhteydessä voidaan sivutoiminaan saada aikaan uudelleenjärjestelyä kapitalistisessa yhteiskunnassa mikäli sitä ollenkaan voidaan saada aikaan.

Sosialistipuolueen ohjelman välilliset — heti toteutettavissa olevat — vaatimukset ovat suunnitellut tarkoituksella voimistuttamaan työväestön taistelujoukkoa ja vaikka ei sitenkään tapahtuisi, niin sittenkin on lapsellista mennä rajottamaan verotus vain saneet enemmän, ovat tehneet sen päästäkseen veloitetaan ja vapauttaukseen Toverin niinkään maksamasta korkoja veloitetaan.

Kahden kuukauden osansa suoritaneiden joukkoon kuuluivat seuraavat osastot:

Pearson, Aberdeen, Carbonado Tacoma, Northport, Wilkeson, Everett, San Pedro, Sand Coulee, Carneyville, Mullan ja Telluride; San Francisco, Rock Springs, Eureka (Cal.), Diamondville, Woodland, Black Diamond, Deep River, Issaquah, Ilwaco, New Castle, Winlock, Cumberland, Hanna, Reliance, Superior, Park City, Eureka (Utah), Kellogg, Enaville, Cataldo, Leadville, Miami ja Tonopah.

Näistä ovat Eureka (Cal.), Reliance, Superiorin ja Reedleyn osastot pyytäneet maksujensa lykkäystä, selittäen asemansa nyt kovin epäedulliseksi. Kuten näkyy, on laiminlyönnin lista paljon pitempi kuin maksaneiden. Toivoa sopii, että nyt aletaan jokaisessa osastossa toimia tämän päätöksen toteuttamiseksi. Sen toteuttaminen kuukausittain ei ole mikään vaikeus, mutta jos se päästetään liivahtamaan kuukausi kuukaudella, niin käy summa suureksi ja mahdollisesti täyttämättä kokonaisuudessaan.

Osakeluettelo tarkastamassa.

Deep River, Wash.	4.00
Rock Springs, Wyo.	66.00
Reliance, Wyo.	6.90
Ashabua, Ohio	47.50
Bridgeport, Conn.	7.00
Allston, Mass.	16.00

den reformitouhujensa perusteeksi, on vain sellaista renkaassa kiertämistä, joka ei ala mistään eikä johda pois siitä missä ollaan. Senvuoksi on työväestön jätettävä porvaristo edelleenkin toimimaan yksinään ja toimittamaan itse heistä erillään.

MAILMANKATSOMUKSIA

CANADAN KAPITALISTIT SOTATUUELLA

— kotimaista työtäkö vastaan.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 10, 1912, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lehdessämme on kerrottu, kuinka Al Goodwin, joka lääkärintarkastuksessa oli huomattu kelpaamattomaksi sotapalvelukseen, heti siirrettiin ensi luokkaan, kun hänet tavattiin Trailin lakkolaisten joukosta. Menettettyään siten luottamuksensa "brittiläiseen oikeuteen", hän pakkoli asevelvollisuutta, -kunnus häntä etsimään lähtenyt poliisi hänet ampui — muka häntä varjeluksiksi, kun Goodwinilla oli pienonen lintupyyssä metsässä mukanaan. Pannakseen vastalauseen tällaista oikeudenkäytöstä vastaan. Vancouverin työväenliikkeen osastolokki, jolla saivat yleisön huomion kiinnitetyksi asiaan, niinkuin oli tarkoituskin. Sodasta palanneet sotilaita onnistuivat särkeämään ikkunat Työntemppeleistä ja tekemään siellä muutakin pahaa, pieksämään jottakin rauhallisissa kansalaisia, hajottamaan eräitä työläisten kokouksia jne., mutta lakkoja eivät saaneet säiretyksi, joka heillä oli tarkoituksena.

Tuota sotaväen nyrkkikomanttoa "laillistuttamaan" on nyt ryhtynyt koko sikäläinen kapitalistinen luokkakoneisto. Kaikki heidän järkeänsä ovat kokoonneet neuvottelemaan keinoista, millä nykyinen heikko ja horjuva Canadian hallitus saataisiin pakotetuksi kietlämään yhdellä sanalla kaikki lakot sodan ajalla — ja ehkäpä yksin tein sodan jälkeinkin, ikuisiin aikoihin.

Kokouksen menosta kertovat kapitalistilehdet, että melkein kaikilla siinä oleilla oli asiaan jokin sanomista, ja melkein kaikki olivat sitä mieltä, että sotamiehet ansaitsevat erikoisen kiitoksen menettelynsä. Muun puhuja tosin pahotelti, ettei verrat ollut vuodatettu — pikku suomenkielisiä oli tehnyt mahdoton huijari. Sama puhui myös suostitteli työväenliikkeen sulkeamista joskikin ajaksi: se tempu siinä määrässä kauhututtaa työllisiä, että kyllä taas iloisesti tulisivat töihin, kun pääsivät, eivätkä enää ikäpäivänsä puolsi lakoista eikä mielenosoituksista.

Toinen puhuja piti aivan käsittämättömänä, että kun toiset miehet olivat heidän puolestaan taistelle-

listä hankkia kunnollista kirjallisuutta, on käännyttävä Amerikan suomalaisten sosialistien kussanomusliikkeiden puoleen, ollen sitten kysymyksessä varsinaisen sosialistien yhteiskuntakysymystä käsittelevä kirjallisuus tai vain tavallinen yleinen tiedellinen ja muu kirjallisuus.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

listä hankkia kunnollista kirjallisuutta, on käännyttävä Amerikan suomalaisten sosialistien kussanomusliikkeiden puoleen, ollen sitten kysymyksessä varsinaisen sosialistien yhteiskuntakysymystä käsittelevä kirjallisuus tai vain tavallinen yleinen tiedellinen ja muu kirjallisuus.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

Ennen ostoksille lähtöenne tarkastakaa Toverin ilmoitus-osastoa.

KATSAUKSIA

Länsipiirin pääkaupungiksi

sopii Astorian ristittä vallan oikeutetuksi. Eikä tälle oikeutukselle tarvitse asetella mitään sen huomion perusteita kuin sen, miten paljon täällä myytiin Toverin talonrakennusrahaston myyjäislippuja.

Kuten luvattuin, myytiin niitä tuhannen — oikeastaan joku määrä toistakin tuhatta, vaikka ei minulla olekaan tässä käytettävää aivan tarkkaa laskelmaa kaikista Astoriassa myydyistä lippuista. Eilen aamuna oli konttorimme tilitetty tasan tuhannen lippua ja joitakin tilitämättömiä oli vielä utkonna, niin että saattaa sanoa, että korkein kassa ne astorialaiset täyttivät lupauksensa — kuten tavallisesti.

Minä olen aina hiljaisuudessa ajatellut, että siitä talonrakennuspaikasta olisi vielä kerran äänestettävä, varsinkin jos ei rakennushommiin aivan näinä kuukausina vielä ryhdytä, mutta taitaa olla oikeudenmukaista tunnustaa, että Astoria on se paikka, joka Toverin ansaitsee. Tosin Portlandissa tehtiin suhteellisesti hyvin, mutta mitään muut länsirannikon suuret paikkakunnat eivät täyttäneet tehtävänsä tässä talonrakennushommassa, se täytyy suoraan sanoa. Sangen hyvin on tehnyt pieni Rock Springs, jossa on vain muutama kymmen suomalaista. Siellä on myyty lippu jokaista suomalaista miestä kohden ja osasto ottanut vielä 25. Ja yleensä ovat pienet paikkakunnat kunnostautuneet hyvin.

Miten esim. Seattle saattaa olla senka haaveilakaan lehdet